

til noget Menneske: Kom med Benge, saa ville vi hjælpe dig ud af din Glendighed. Jeg tror, at en saadan Bestemmelse som den, der nu er kommen ind, maatte staa i en ny Fattiglov, det er en Humanitetshandling, og vi maa være glade ved, at den er bleven sat igennem. Paa den anden Side maa man sige, at Medicin og Sygepleje er noget, som mere maa komme ind under Subjektiviteternes og Relativiteternes Omraade, og der kan Staten ikke træde til. Der er jo nogle Mennesker, der ville have en Masse Medicin, de ville have, at der skal tyles Medicin i dem, og naar deres Læge ikke ordinerer dem nok, saa tage de rast væk en anden Læge, og det var dog ikke heldigt, at Samfundet skulde betale alt, hvad Sygeplejen angaar. Man maa huske paa, at Staten kan dog ikke helt og holden være Forsyn for ethvert Menneske; man maa overlade og kan overlade en hel Del til den private Godgørelighed. Jeg maa sige, at jeg har set mange Steder, hvor der var saa stor Nød, at Folk maatte ligge syge uden Lægehjælp, men jeg har ikke set, at nogen har manglet Medicin, selv om de være fattige, og at de have maattet gøre Krav paa Fattigvæsenet af den Grund.

Det andet Spørgsmaal, der er kommet frem, er Spørgsmaalet om „de fattiges Kasse“s Stilling til Fattigloven. Initiativet til Loven af 8de Marts 1856 blev taget fra kirkelig Side, idet Forslaget gik ud paa, at det skulde være en frivillig kirkelig Fattigpleje. Bestyrelsen skulde bestaa af Præsten og to af Menigheden valgte Mænd. I Landstingsudvalget var Stemningen for, at de Medlemmer valgtes af Sogneraadets egen Midte af let forståelige praktiske Hensyn. Det gik imidlertid ikke igennem i Tinget, idet Tinget vedtog Forslaget, som det var foreslaaet. Men i Folketinget forandrede man det ved S. A. Hansens Indflydelse til Dels; Præsten blev stude ud som første Medlem, og med Hensyn til de to, som skulde vælges af Menigheden, blev det fastsat, at de skulde vælges efter kommunale Regler, og det kunde være Mørmøner eller Baptister, eller hvad det skulde være. Saa kom Forslaget til Landstinget i sidste Ojeblik, og Landstinget mente, at det dog var bedre end ingenting og vedtog det. Aldrig saa snart var det imidlertid vedtaget, før Landstinget fortrød det, og Aaret efter kom

Minister Hall med et Forslag og prøvede, om han kunde saa henlagt Kassen til det nye Menighedsraad, en Institution, som var oprettet ad administrativ Vej ved samme Løjlighed eller lidt før, og dette Forslag var omtrent gaaet igennem, da i sidste Ojeblik Lehmann fik forpurret det, ikke fordi han egentlig var imod det, men fordi denne Menighedsraads-Institution var stabt ad administrativ Vej, maaske med tvivlsom Beretigetelse, hvorfor han ikke vilde være med til at fastslaa det i en Lov. Siden er der sket forskellige Forsøg paa at saa denne Institution forandret, men forgæves. Ved Kommunalloven af 6te Juli 1867 fik den for Resten, som den ærede Minister gjorde opmærksom paa, sit sidste Anse. Det er aldeles sikkert, at den Undskyldning, som man før havde for, at Præsterne ikke mere skulde være Medlemmer, nemlig at de være Medlemmer af Sogneraadet i Fattigluger, den gjaldt ikke mere nu, efter som Præsterne ikke mere være Medlemmer af Sogneraadet. Efter min Mening har man ved denne Lov knyttet Kassen langt nærmere til den offentlige Fattighjælp, saa at Kassen har mistet sin egentlige Karakter. Jeg er derfor ikke enig med de Herrer fra forskellig Side, der have talt om at bygge videre paa den Institution og som tro, at det vil i Fremtiden blive muligt at gøre det. Jeg tror, at den Raade hvorpaa Bestyrelsen vælges, vil gøre, at Bestyrelserne komme i Antagonisme med mange Sogneraad. Jeg har ikke noget imod, at der vælges Smaaafolk ind i en saadan Bestyrelse. Tværtimod, jeg arbejder ligesaa gerne sammen med dem, men det er bekendt, at der er valgt Bestyrelser i sin Tid af alle andre end fattigvenlige eller kirkelige Grunde, men derimod af politiske Grunde, og skulde det ogsaa ske i Fremtiden, saa er jeg overbevist om, at de fattiges Kasse kun vil komme til at gøre en uheldig Tilværelse. Om der kan ske Forandringer der, ved jeg ikke; men jeg vil henstille, om det ikke bliver nødvendigt, at der sker en Forandring, da de 2 Forsørgelseslove ville kunne komme til at udvøve deres Indflydelse paa denne Kasses Stilling. Medens man hidtil har understøttet Folk paa over 60 Aar, vil man nu ikke længere gøre det, men understøtte dem mellem 50 og 60 Aar; i mange Tilfælde vil jeg ikke have noget imod det. Men der skulde være et